

การศึกษาการใช้หลักสูตรวิทยาลัยครูสาขาวิชาศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา
พุทธศักราช 2530 ในสทวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสทวิทยาลัยอีสาน - ใต้

นางลัดดาศรี อุดมसार เสวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-611-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE TEACHERS COLLEGE
CURRICULUM IN EDUCATION AREA, ELEMENTARY EDUCATION
PROGRAM, B.E. 2530 IN ISAAN-NYA UNITED COLLEGES AND
ISSAAN-TAI UNITED COLLEGES

Mrs. Laddasri Usumsanseewee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-611-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการใช้หลักสูตรวิทยาลัยครูสาขาวิชาศึกษา โปรรแกรมวิชา
การประถมศึกษา พุทธศักราช 2530 ในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ
และสหวิทยาลัยอีสาน - ใต้

โดย

นางลัดดาศรี อู่อสมสาร เสวี

ภาควิชา

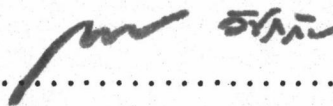
ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

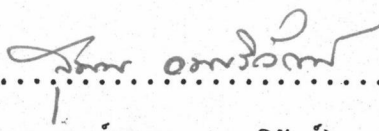
รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร

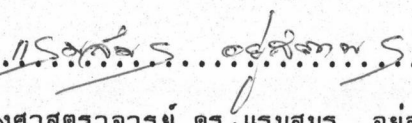

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุมณ อมรวิวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท)

ลัดดาศรี อุดมसार เสวี : การศึกษาการใช้หลักสูตรวิทยาลัยครู สาขาวิชาศึกษา โปรแกรม
วิชาการประถมศึกษา พุทธศักราช 2530 ในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้
(A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE TEACHERS COLLEGE CURRICULUM IN
EDUCATION AREA, ELEMENTARY EDUCATION PROGRAM, B.E. 2530 IN ISAAAN-NYA
UNITED COLLEGES AND ISAAAN-TAI UNITED COLLEGES) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.แรมสมร อยู่สถาพร, 181 หน้า. ISBN 974-582-611-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตรวิทยาลัยครู
สาขาวิชาศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา พุทธศักราช 2530 ในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และ
สหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาวิชาเอกการ
ประถมศึกษาในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ จำนวน 458 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา
422 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.14 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า โครงสร้างหลักสูตรมีลักษณะเฉพาะคือ มีการจัดประสบการณ์และ
กิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎี มีการสำรวจความพร้อมของอาจารย์ผู้สอนก่อนรับนักศึกษา ผู้บริหาร
ทั้งสองสหวิทยาลัยสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอน เข้ารับการอบรมสัมมนาตามสาขาวิชาที่สอน สนับสนุนงบประมาณ
ในการจัดทำเอกสารประกอบการสอน จัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการด้านหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา
ส่วนใหญ่ถนัดและสนใจในการเรียนการสอนกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากที่สุด
อาจารย์ผู้สอนใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะประกอบการบรรยายมากที่สุด การวัดผลและประเมินผลการเรียน
การสอน อาจารย์ในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ มีการเน้นที่ความรู้ ความเข้าใจ ส่วนในสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้
เน้นที่วิธีการ กระบวนการ และขั้นตอนในการทำงาน

ปัญหาในการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาด้านโครงสร้างหลักสูตร จุดประสงค์ และเนื้อหาที่กำหนด
ไว้ในหลักสูตรไม่ชัดเจน เนื้อหาบางรายวิชาซ้ำซ้อนกัน ขาดวิทยากรและบุคลากรที่มีคุณภาพ ขาดการ
ประสานงานที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน วิธีการที่วิทยาลัยจัดเพื่อเตรียมความพร้อมก่อน
เรียนให้นักศึกษาไม่เหมาะสม อาจารย์ผู้สอนไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เนื่องจากมี
งานอื่นที่ต้องรับผิดชอบมาก ทั้งในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือและสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ขาดเอกสารประกอบ
การศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับวิชาชีพครู อาจารย์ผู้สอนขาดความชำนาญในการวัดผลและประเมินผล วิทยาลัย
ขาดการติดตามผลการประเมิน และเกณฑ์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกความสามารถ
ของผู้เรียนได้ไม่ชัดเจน

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติ ลัดดาศรี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. อุดมसार เสวี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C140713 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION
KEY WORD:

LADDASRI USUMSANSEWEE : A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE
TEACHERS COLLEGE CURRICULUM IN EDUCATION AREA, ELEMENTARY EDUCATION
PROGRAM, B.E. 2530 IN ISAAN-NYA UNITED COLLEGES AND ISAAN-TAI UNITED
COLLEGES THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. RAMSAMORN YOOSATHAPORN Ph.D.
281 PP. ISBN 974-582-611-1

The purposes of this research were to investigate the state and
problems of the teachers college curriculum implementation in education area,
Elementary Education Program, B.E. 2530 in Isaan-nya United Colleges and
Isaan-tai United Colleges. 458 questionnaires were distributed to
administrators, instructors and elementary major students in Isaan-nya United
Colleges and Isaan-tai United Colleges. 422 copies were returned, accounted
for 92.14 percent. Data were analyzed in terms of percentage.

Research findings revealed as follow : The special type of the
curriculum structure was managed experiences and activities which stressed on
practices and theories. A survey of instructors' readiness was conducted
prior to the student receiving. The administrators in both United Colleges
supported the instructors to hold seminar in their teaching - field and
supported instructional materials construction and curriculum laboratory by
budget provision. Most instructors and students were skilled and interested
in learning practical subjects and teacher experiences. Instructors mostly
used a lecture method with overhead projectors. The instructors' evaluation
in Isaan-nya United Colleges emphasized on knowledge and understanding while
the instructors' evaluation in Isaan-tai United Colleges emphasized on methods,
processes and working steps.

Problems of the curriculum implementation on structures, objectives
and contents were not clear. Some subject - contents were overlapped.
The colleges lacked of good quality lecturers and personnel. The instructors
were weak in cooperation. Methods for preparing students' readiness before
learning of the Teacher Colleges were not suitable. Time for searching new
knowledge of instructors was insufficient. Both Isaan-nya United Colleges
and Isaan-tai United Colleges had not enough instructional media.
Instructors lacked of skills in evaluating and the institute was weak in
following up the assessment results. The valuating criterion could not
clearly classify the learners' abilities.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา..... ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2535.....

ลายมือชื่อนิติศ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Samorn Yoosathaporn*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล รองศาสตราจารย์ สันต์ ธรรมบำรุง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีญา ธัญพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอื้ออารี พงศ์อิศรานันท์ ที่ช่วยตรวจแก้ไขแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ กองสาสนะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร ที่ให้การสนับสนุนในการลาศึกษาต่อ และขอขอบคุณ คุณณัฐยา กำแพงทอง ที่ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์วิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และสนับสนุนให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี และขอขอบคุณ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่มีอาจกล่าวนามได้ทั้งหมด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่มารดา และครูบาอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้

ลัดดาศรี อุสมสาร เสวี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงในการวิจัย	10
ข้อจำกัดในการวิจัย	10
คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	15
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	15
องค์ประกอบของหลักสูตร	17
กระบวนการของการพัฒนาหลักสูตร	20
การนำหลักสูตรไปใช้	22
หลักสูตรวิทยาลัยครู สาขาวิชาศึกษา โปรแกรมวิชาประถมศึกษา พุทธศักราช 2530	37
กิจกรรมการเรียนการสอน	39
การใช้สื่อการเรียนการสอน	45
การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
	งานวิจัยในประเทศ.....	56
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	59
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	61
	ประชากร.....	61
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
	การสร้างเครื่องมือ.....	65
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	67
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	190
	สรุปผลการวิจัย.....	192
	การอภิปรายผลการศึกษา.....	200
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้.....	216
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	218
	รายการอ้างอิง.....	219
	ภาคผนวก.....	225
	ประวัติผู้เขียน.....	281

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	แสดงจำนวนประชากรในมหาวิทยาลัยอีสาน - เหนือ และมหาวิทยาลัย อีสาน - ใต้.....	62
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	66
3	จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทาง การศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน..	69
4	จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร.....	72
5	จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การสนับสนุนการใช้หลักสูตร.....	75
6	จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การสนับสนุนด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการ เรียนการสอนและการสนับสนุน ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	79
7	จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร.....	81
8	จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาด้านการสนับสนุนการใช้หลักสูตร.....	86
9	จำนวนและคำร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และการได้รับการอบรม ประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตร วิทยาลัยครู สาขาวิชาศึกษา โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา พุทธศักราช 2530.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร.....	98
11	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร.....	103
12	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	107
13	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	112
14	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล.....	116
15	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาโครงสร้างหลักสูตร.....	120
16	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร.....	124
17	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	128
18	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	132
19	จำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอน จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการวัดผลและการประเมินผล.....	137
20	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ การเลือกเรียนวิชา เอกการประถมศึกษา และ เจตคติที่มีต่อวิชา เอกการประถมศึกษาพร้อมทั้ง เหตุผล.....	145

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ โครงสร้างหลักสูตร.....	148
22	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร.....	153
23	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	156
24	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การใช้สื่อการเรียนการสอน.....	160
25	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ การวัดผลและการประเมินผล.....	165
26	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาโครงสร้างหลักสูตร.....	169
27	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร.....	172
28	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	176
29	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	179
30	จำนวนและคำร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการวัดผลและการประเมินผล.....	182